ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 ղրշ. վեցամսեայ 30 ղրշ. Եռամսեայ 20 ղրշ. — ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 ղրշ. Վեցամսեայ 40 ղրշ. Եռամսեայ 25 ղրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ԶԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N· 7

ԾԱՂԻԿ

ԹԵՐԹԱԹԵՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزتەدر

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրշունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հակիրճ գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 381

"ԾԱՂԻԿ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

20 ՅՈՒՆԻՍ 1902 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՄԵՂՈՒՆԵՐԸ

Պարտէզնիս քանի մը փեթակ կայ, այգիին մէկ ծայրը, փայտաչէն պզտիկ հիւղակի մը մէջ զետեղուած, վրայէ վրայ։

Շատ անգամ պզտիկ զբօսանք մը կ'ըլլայ ինծի երթալ անոնց երթեւեկը, գործունէութիւնը դիտելը։ Պզտիկ դուռ մը ունին ամէն մէկ փեթակին յատակը, առջեւը պզտիկ պատշգամով մը, ու մանրիկ ոտքերնին հիւթերով լեցուած, կու գան հոնկէ ներս կը մտնեն կանոնաւոր ըզզիւնով մը, բեռներնին պարպելէ ետքը, նորէն դառնալ փնտռտուքի սկսելու համար։

Այս ամիսը մեղուներուն որդեծնութեան եղանակն է եղեր։ Տունը կ'ըսէին թէ, երթալ գալու ուշադրութիւն ընելու է որպէսզի ծնող պզտիկները խոյս չտան յանկարծ ուրիշ տեղ։ Հակառակ ատոր սակայն, երկու անգամ, դրացիները եկան իմաց տուին մեզի մեղուներուն փախած ըլլալը, ու մենք գացինք մօտակայ պարտէզները փնտռելու, հետքը դտնելու համար անոնց։

Խելք չէի կրցեր հասցնել սակայն ես թէ, այդ նոր ծնող մեղուները մէկ անգամ փախուստ տալէ ետքը, ինչպէս կարելի կ'ըլլայ գտնել։ Դաղափար չունէի արդէն ատոր վրայ։

Անցած օր, պարտէզը պտտած ատենս, հեռուէն սովորականէն աւելի աղմուկ բզզիւն մը ուշադրութիւնս դրաւեց. քանի յառաջացայ աղմուկը մեծցաւ. երկայն ծառուղիին ծիրանիներէն մէկուն առջեւ մեղուներու խելայեղիչ եռուզեռում մը կը տիրէր. հազարներով պզտիկներ նեղ շրջանակի մը մէջ, միօրինակ վազվզելով մը դէպ ի ծառին մէկ ոտը կը խուժէին ու ետ կը քաշուէին շարունակ, օդին մէջ տիրող թեւաւոր հատիկներով աւազի փոթորիկի մը պատրանքը տալով դիտողին։ Իսկ ոտին վրայ, ինքնաչէն տարօրինակ ոստայնի մը մակերեսը սեւի սեւ բռնած էին ուրիշ շատ մը մեղուներ։

Տուներները կանչեցի անմիջապէս։

—Ինչ ալ ազուոր ժամանակին պատահեր ես, ըսին։

Վազն ի վազ նոր փեթակ մը բերին տունէն. մէկը երեսը ու ձեռքերը ծակոցներով պատսպարելէ ետքը փեթակը գրկեց ու դէպ ի ոստը երկնցուց։ Ես ալ, մարմնամարզի հին ինքաւանդ դասերս բոլորովին մոռցած չըլլալուս ապացոյցը տուի ծառին վրայ մագլցելով անմիջապէս ու մեղուներուն հաւաքուած ոստը բռնելով ուժգնապէս ցնցեցի քանի մը անդամ։

—Վըզ՝զզ. . .

Անտանելի աղմուկ մը ու ամէնքը փեթակին մէջ թափեցան՝ զոր վար գրին յետոյ որպէսզի դեռ օդին մէջ թռչողներն ալ ընկերներնուն քով փութան։

Մեղը ըսուած բանը բերանս չեմ դներ ընաւ, անոր տեսակ մը հոտը—որուն համար կը խենթենան ամէնքը—իմ սիրտս կը խառնեցնէ առաջին պատառին իսկ եւ անկարելի կ'ըլլայ ուտել—ճաշակի խնդիր։ Սակայն հետաքրքրուեցայ քիչ մը այդ մեղուներուն կեանքովը ու քանի մը բաներ հարցնելի անոնց վրայ։

Այդ նոր ծնող պզտիկները միշտ այդպէս մօտակայ ծառի մը վրայ կը խուժեն եղեր խմբովին, իրենց թեւին առաջին խօլթափովը ու քիչ մը ատեն հոն վժալէն ետքը կը ցրուին, կը կորսուին կ'երթան եղեր, եթէ ժամանակին տեսնելով փեթակի մը մէջ չառնես զիրենք։

Մեղուին կեանքի նպատակը մեղր արտադրել է արդէն, իր դոյութիւնն ալ—ձմեռը—այդ մեղրէն կախում ունի, առանց անոր կը մեռնի. հետեւաբար պզտիկները եթէ ցրուին կորսուած ու վիժած կ'ըլլան պարզապէս իրենց նպատակէն։

Նմանութիւն մը աչքիս զարկաւ հոս մեղուին ու մարդուն մէջ։ Բարոյ կարդալու տրամադրութիւն չունիմ բնաւ բայց նմանութիւնը այնքան աղուոր եղեր ունի որ, մէջ պիտի բերեմ։

Մարդոց մատղաշներն ալ այս մեղուներուն պէս չե՞ն։ Իրենց կեանքի նոր թափովը պատանիները գործնական կեանքի պայքարին մէջ կը նետուին, եւ սակայն եթէ փեթակ մը երկարող չըլլայ իրենց, եթէ մէկը գործունէութեան յարմար չրջանակ մը չմատնանշէ իրենց, եթէ ասպարէզի մը մէջ թեւակոխելու համար խորհրդատու մը չունենան՝ դէպ ի բարին ուղաւը չառաջնորդուին՝ վիժում մը կ'ըլլայ իրենց կեանքն ալ. բան մը չեն կրնար արտադրել. ոչ ուրիշին եւ ոչ ալ ինքզինքնուն կրնան օգտակար ըլլալ ու իրենց գոյութեան իրաւունքը իր բարձրութեան մէջ պահպանել. եւ ցուրտ ձմեռան մը մէջ ալ—կեանքի ցնցող մէկ տագնապին մէջ—դիմադրաւելու չափ ոյժ չունենալնուն՝ բոլորովին կը թմրին կ'երթան։

ՓԱՅԼԱԿ

ԿԵԱՆՔԸ ԲԱՐԲԱՔ ՄԷՋ

ՀԻՒՄՊԷՌ—ՔՐՕՈՒՖՕՐՏ ԳՈՐԾԸ

ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԻՋ

(Շար. եւ. վերջ երեկուան թիւին)

Դատական գործոց նախարար Պ. Վալլէի բացատրութիւնները.—Կառավարութիւնը ո՛ եւ է մասնակցութիւն չունի Հիւմպէռներու փախուստին մէջ.—Որո՞նք կը յանձախին տիկին Հիւմպէռի տունը.—Դուքսեր, կոմսեր, մարքիզուհիներ եւ զօրավար մը.—Կողերը եւ Պ. Ռօսէն տ'Օրինեաք.—Ջնջուած լուսանկարչական քիւրեները.—Մենամարտի հրաւէր մը՝ որ հետեւանք չունեցաւ։

ԲԱՐԻԶ, 28 Յունիս 902

Երբոր Պ. Վալլէ բեմ եկաւ, լռութիւնը կատարեալ էր սրահին մէջ։ Ամէն մարդ հետաքրքրութեամբ կը սպասէր դատական նախարարին բացատրութեանց։

—Նախ իրմով կը սկսիմ, ըսաւ, Պ. Վալլէ։ Այո՛, ժամանակ մը փաստաբանն էի տիկին Հիւմպէռի պահանջատէրներէն մէկուն՝ Պ. Բաթօլի, որուն դէմ տիկին Հիւմպէռ անուանարկութեան դատ պիտի բանար, խարդախութեան նկատմամբ կասկած յայտնած ըլլալուն համար։ Իր փաստաբանը ըլլալուս, այն ատեն տարակարծիք գտնուեցայ ընդհ. դատախազ Պ. Պիւլոյի հետ։ Ամէն ջանք երբ որպէս զի տիկին Հիւմպէռի բանալիք դատին առաջքը առնուի, եւ անոր տեղ դատ մը բացուի նոյն ինքն տիկին Հիւմպէռի դէմ՝ որուն հարստութիւնը քիչ մը չափազանց տարակուսելի կ'երեւար ինծի։ Զայրոյթեցայ եւ բնականաբար զգացի դժգոհութիւն մը՝ զոր այլ եւ այլ առիթներու մէջ, ըլլայ այս ժողովին նրբանցքներուն, ըլլայ ծերակոյտին եւ կամ դատական պաշտօնատան մէջ, չեմ վարանած բարձրաձայն յայտնելու։ Երբոր դրամարկղը բացուելով խարդախութիւնը մէջտեղ ելաւ, բնականաբար դժգոհութիւնս ա՛լ աւելի մեծ հանգամանք մը ստացաւ։ Ատկէ է որ թերթերը ծանուցին թէ խիստ միջոցներ ձեռք առնել որոշած եմ Պ. Պիւլոյի դէմ։

Դատական գործոց նախարարութեան կոչուած օրս փնտռեցի իսկոյն թէ Պ. Պիւլօ յանցանք մը գործա՞ծ է իր պաշտօնավարութեան միջոցին։ Բոլոր ընդդիմադիր թերթերը կը պահանջէին որ պաշտօնանկ ըլլայ։ Այդ աղմուկին վրայ Պ. Պիւլօ եկաւ դատաւ զիս, եւ ըսաւ թէ պատրաստ է ինք իր պաշտօնէն հրաժարելու։ Ինչպէս կը տեսնուի, Պ. Պիւլոյի կողմէ եղած ո՛ եւ է սպառնալիքի խնդիր չկայ հոս, ինչպէս որ կ'ուզեն կարծեցնել (ծափահարութիւններ)։ Պ. Պիւլոյի այդ դիմումը դիս աւելի աղատ կը կացուցանէր իմ քննութեանցս մէջ։ Այդ քննութիւնները առաջ տարի ուրեմն անխափան, եւ եթէ Պ. Պիւլօ պաշտօնի վրայ կը մնայ, պատճառը սա է որ բան չգտայ իրեն դէմ։ Եթէ նոյն իսկ յանցանքի հետք մը գտնէի, Պ. Պիւլօ 24 ժամ անգամ տէրը չէր մնար իր պաշտօնին։ Ատոր վրայ ես խնդրեցի որ պահէ պաշտօնը, որովհետեւ, իբր դատական պաշտօնատար եւ իբր հանրապետական, շատ լաւ պայմաններով այդ պաշտօնը զլուխ հանած էր նոյն իսկ դժուարին պարագաներու մէջ (ծափահարութիւններ ձախակողմէն)։

Պ. Վալլէ յետոյ անցաւ Պ. Ֆէռմէն Ֆօռի ամբաստանութեանց։

—Ասկէ աւելի չպիտի խօսէի, եթէ երբէք Պ. Ֆէռմէն Ֆօռ հոս իսկ կարդ մը ամբաստանութիւններ չընէր իմ մասիս, ամբաստանութիւններ որոնք այպանելի են ու սուտ (ծափահարութիւններ ձախակողմէն եւ ծայրագոյն ձախակողմէն)։ Այդ տեսակ ամբաստանութիւն մը ըրած ատեն մարդ պէտք է առաջուց լաւ տեղեկութիւն ստացած ըլլայ։ Կ'ըսեն թէ ես Պ. Պիւլոյի հետ համաձայնած եմ Հիւմպէռներու տրուած պայմանաժամին նկատմամբ. լաւ, բայց ի՞նչ տրամաբանութեամբ։ Իմ նախարար անուանուելէս տաս-տասնըհինգ օր մը առաջ պատահած է տիկա. ուրեմն չէի կրնար իբր նախարար ես մեղակից նկատուիլ, չէ՞ մի որ այն ատեն տակաւին նախարար ալ չէի։ Իսկ իբր փաստաբան՝ կրկին չպիտի կրնայի մեղադրեալ նկատուիլ, քանի որ ստանձնած էի պաշտպանութիւնը ո՛չ թէ տիկին Հիւմպէռի շահերուն, այլ անոր պահանջատէրներէն, անոր հակառակորդներէն մէկուն։ (Ծափահարութիւններ)։

Կրկնուող ծափերու մէջ Պ. Վալլէ դարձաւ Հիւմպէռներու ընտանիքին, եւ հարցուց թէ ինչո՞ւ կառավարութիւնը պատասխանատու կը նկատուի այդ մասին.

—Կ'ըսեն թէ, շարունակեց, կառավարութիւնը չուզեց արգիլել Հիւմպէռներու փախուստը, որովհետեւ կարգ մը քաղաքական անձնաւորութիւններ ալ կային գործին մէջ. Այո՛, կան քաղաքական անձնաւորութիւններ, որոնք տիկին Հիւմպէռի տունը կը յաճախէին։ բայց ատոր մէջ զարմանալու ի՞նչ կայ։ այդ ընտանիքին պետը՝ երկրին ամէնէն բարձր պաշտօնեներուն կոչուած էր։ զաւակը երեսփոխան ու փաստաբան էր միանգամայն, այդ տեսակ անձերու այցելելով ո՞վ ինքզինքը նուաստացած պիտի զգար, ո՞վ իր պատիւը պզտիկցած պիտի նկատէր (չա՛ալաւ՝ ձախակողմէն)։ Ուշադրութի՛ւն. մի՛միայն նախարարական-հանրապետականները չէ՛ որ այդ տունը յաճախած են. առանց հասարակ տուն մը ըլլալու, այդ յարկը բաց էր ամէնուն առջեւ։ Դատաւորներ կը յաճախէին հոն՝ որովհետեւ Պ. Կիւսթաւ Հիւմպէռ դատաւոր էր. նաեւ դրամատէրներ, սեղանաւորներ՝ որովհետեւ յաճախ անոնց քսակին դիմում կ'ընէր այդ ընտանիքը (ծիծաղներ)։ Կը յաճախէին տակաւին արուեստագէտներ՝ որովհետեւ տիկին Հիւմպէռ մեծ հետաքրքրութիւն ցոյց կուտար գեղարուեստական առարկաներու նկատմամբ։ Կը յաճախէին դուքսեր, կոմսեր, մարքիզուհիներ (ծափեր ձախակողմէն, բոզոքներ աջակողմէն) եւ շատ ծանօթ զօրավար մը՝ որովհետեւ Պ. Հիւմպէռ Պուլանժէյան էր (բուռն ծափահարութիւններ ձախակողմէն)։ Այդ տան դուռը մի՛միայն ամէն կուսակցութեանց պատկանող քաղաքական անձնաւորութիւններու առջեւ բաց չէր, ուրիշ դուռ մըն ալ ունէր՝ որ կղերին կը բացուէր (բուռն ծափեր ձախակողմէն) եւ այդ դրան ալ բանալին կը գտնուէր Պ. Ռօմէն տ'Օրինեաքի, Ռանթ Վիլաէռի հիմնադրին քովը։ Դրքոյկ մը որ, «Ֆրանսական կաթոլիկ միսիոնարութիւնները 1900ի Բարիզի արուեստահանդէսին մէջ» անունը կը կրէ, կը պարունակէ միսիոնարութեանց մասնախումբին ցանկը, որուն վրայ շատ մը յարգուած պետական մարդոց եւ երեսփոխաններու անունին քով տեղ բռնած է նաեւ Ռօմէն տ'Օրինեաք անունը։ Կրնամ նոյն իսկ ըսել թէ այդ կարգի չրջանակներու մէջ, Ռօմէն տ'Օրինեաք մէկը կը նկատուէր անոնցմէ՝ որոնք ամէնէն աւելի նպաստած են Ֆրանսայի վերականգնումին (խնդուքներ ձախակողմէն)։ Կը տեսնէք որ Հիւմպէռներու չձերբակալուելուն պատճառը ծանօթ անձնաւորութիւններ վտանգելու վախը չէ։ Երբոր տիկին Հիւմպէռ եղեռնագործ ատեանին ներկայանայ, որովհետեւ հաստատապէս համոզուած եմ որ զինքը մինչեւ հոն պիտի բերենք (շարժումներ), եւ ուզէ խօսք բանալ իր յարաբերութեանց մասին, կարծեմ եղական անակնկալներ պիտի ունենաք, ու պիտի համոզուիք թէ ամէն կարգի քաղաքական անձնաւորութիւնները միեւնոյն վստահութեամբ, եւ կամ աւելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել՝ միեւնոյն միամտութեամբ դացած են այդ տունը (հաւանութեան շարժումներ)։ Եւ անոնք որ փոխանակ յանցաւորներ փնտռելու, քաղաքական հակառակորդներ կը փնտռեն, շատ յուսախաբ պիտի ըլլան։

Այլ եւ այլ ընդմիջումներ եղան սրահին մէջ։ Պ. Վալլէ հետեւեալ կերպով վերջացուց իր խօսքը.

—Կարծեմ պէտք եղած բացատրութիւնները տուի այս խնդրին նկատմամբ որ բաստութիւններին, երկար ծոմապահութիւնն է. արդիւնքը սա կ'ըլլայ որ, ջղային դրութիւնը աւելի աչխուժութեամբ կը գործէ, բան մը զոր իրենք ներշնչումի կը նկատեն։ Անտարակոյս, վայրենիներուն ըրածը չափազանցութիւն է, սակայն, ամէն փորձող պիտի տեսնէ որ, աւելի լաւ կերպով կարելի է աչխատիլ այն ատեն միայն, երբ կերակուրը չափաւոր քանակութեամբ կը մտնէ մեր ստամոքսին մէջ։

Ապէրնէթի կ'ըսէր թէ «եթէ կ'ուզէք առողջ ըլլալ, պէտք է որ օրական 3 ղրուշով ապրիք, եւ այդ գումարն ալ գուք չահիք»։ Այս խելացի խօսքը կրնայ գաղափար մը տալ մեր օրական աչխատութեան եւ կերակուրի քանակի մասին։

Առողջութիւնը, աւելի սովորութեան եւ անդաստութեան խնդիր է, քան թէ դեղի. մեր նախահայրերը սովոր էին դեղ գործածել, հիւանդութիւններէ զգուշանալու համար. ոչ միայն բժշկական վարժարանը, այլ մինչեւ իսկ Պէյքըն կը յանձնարարէր այդպէս ընել։ Արդ, ատիկա արմատական սխալ մըն էր. կարծեմ լօք էր որ առաջին անդամ ցոյց տուաւ այս սխալը։

Առատ օդի մէջ, առատ ջուրով եւ չափաւոր անդաստութեամբ ամէնքս ալ կրնանք առողջ ու զօրաւոր ըլլալ, եւ մինչեւ իսկ երիտասարդութեան գարունը վայելել չափահաս կեանքի մէջ։

Բայց առողջութիւնը միմիայն մարմնին վերաբերող խնդիր մը չէ. Տոքթըր Ռիչարտսըն կ'ըսէ թէ «Բարկութիւն, ատելութիւն, վիշտ եւ վախ առողջութիւնը կործանող տարրեր են։» Միւս կողմէ, զուարթութիւն, հաճոյալի ժամանցներ եւ մտքի հանդարտութիւն առողջութեան կարեւոր ազդակներն են։

Սովորաբար, պարկեշտ գործը չէ որ կ'աւերէ մարդու մը մարմինը, այլ՝ բարկութիւնը, տաղտուկը եւ անձկութիւնը. ծուլութիւնը եւ անտակութիւնը չատ աւելի մեծ թուով մահերու պատճառ կ'ըլլան, քան թէ պարկեշտ գործերը, որքան ալ որ այս վերջինները ծանր զբաղումներ պատճառեն. ուղեղը, ջիղերուն պէս մարզանքի պէտք ունի։

Պէտք է միշտ մտքի մէջ ունենալ սա իրողութիւնը թէ, առողջութիւնը ոչ միայն երջանկութեան կարեւոր տարրերէն մէկն է, այլ եւ լաւ գործունէութեան մը համար անհրաժեշտ պայման մը։

ՍԸՐ ՅՕՆ ԼԻԻՊՊՈՒ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԴԱՍԵՐ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

(ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒՄԱՏ)

Պատճառներ կան յուսալու որ գինեմոլութիւնը հետզհետէ կը նուազի. մասնաւորական զբաղումները, երաժշտութիւնը, պատկերները եւ գիրքերը, ու յետոյ, ընտանեկան աւելի հաճոյալի կեանքերը ժուժկալութեան լաւ դասեր տալու վրայ են։

Պէտք չէ կարծել թէ, միմիայն ոդելից ըմպելիներուն գործածութիւնը վնասակար է. չափազանց կերուխումին պատճառած վնասներն ալ քիչ չեն։ Հաւանականաբար, տասնէն ինը հոգի, իրենց պէտք եղածէն աւելի կ'ուտեն. պատահական խնջոյքի մը մասին չէ ըսածնիս, այլ, առօրեայ ստամոքսի բեռնաւորման մասին, որ միշտ վնասարեր է առողջութեան։

Մեր կեանքին բոլոր տեւողութեան միջոցին, պէտք է գիտնանք չափաւոր ըլլալ։ Ժուժկալ ըլլալ, զօրաւոր ըլլալ ընել է, որովհետեւ ժուժկալութիւնը կը պահանջէ ինքզինքին տէրը ըլլալու կարողութիւնը։

Կերակուրներուն վրայ երկար ատեն ժամանակ մի՛ անցներ, բայց արագ ալ մի՛ ուտեր։ Ըսուած է թէ միշտ սեղանէն եւած միջոցին մարդ պէտք է ինքզինք քիչ մը անօթի զգայ։ Ուղեղը չէ կարող գործել, եթէ ստամոքսը լեցուն ըլլայ։ մեծ ճաշերը կեանքը կը կարճեցնեն։

Երբոր վայրենիները ուղեն գիտնական մարդ դառնալ, ամէնէն առջի պատրաստութիւններին, երկար ծոմապահութիւնն է. արդիւնքը սա կ'ըլլայ որ, ջղային դրութիւնը աւելի աչխուժութեամբ կը գործէ, բան մը զոր իրենք ներշնչումի կը նկատեն։ Անտարակոյս, վայրենիներուն ըրածը չափազանցութիւն է, սակայն, ամէն փորձող պիտի տեսնէ որ, աւելի լաւ կերպով կարելի է աչխատիլ այն ատեն միայն, երբ կերակուրը չափաւոր քանակութեամբ կը մտնէ մեր ստամոքսին մէջ։

Առողջութիւնը, աւելի սովորութեան եւ անդաստութեան խնդիր է, քան թէ դեղի։ մեր նախահայրերը սովոր էին դեղ գործածել, հիւանդութիւններէ զգուշանալու համար. ոչ միայն բժշկական վարժարանը, այլ մինչեւ իսկ Պէյքըն կը յանձնարարէր այդպէս ընել։ Արդ, ատիկա արմատական սխալ մըն էր. կարծեմ լօք էր որ առաջին անդամ ցոյց տուաւ այս սխալը։

Առատ օդի մէջ, առատ ջուրով եւ չափաւոր անդաստութեամբ ամէնքս ալ կրնանք առողջ ու զօրաւոր ըլլալ, եւ մինչեւ իսկ երիտասարդութեան գարունը վայելել չափահաս կեանքի մէջ։

Բայց առողջութիւնը միմիայն մարմնին վերաբերող խնդիր մը չէ. Տոքթըր Ռիչարտսըն կ'ըսէ թէ «Բարկութիւն, ատելութիւն, վիշտ եւ վախ առողջութիւնը կործանող տարրեր են։» Միւս կողմէ, զուարթութիւն, հաճոյալի ժամանցներ եւ մտքի հանդարտութիւն առողջութեան կարեւոր ազդակներն են։

Սովորաբար, պարկեշտ գործը չէ որ կ'աւերէ մարդու մը մարմինը, այլ՝ բարկութիւնը, տաղտուկը եւ անձկութիւնը. ծուլութիւնը եւ անտակութիւնը չատ աւելի մեծ թուով մահերու պատճառ կ'ըլլան, քան թէ պարկեշտ գործերը, որքան ալ որ այս վերջինները ծանր զբաղումներ պատճառեն. ուղեղը, ջիղերուն պէս մարզանքի պէտք ունի։

Պէտք է միշտ մտքի մէջ ունենալ սա իրողութիւնը թէ, առողջութիւնը ոչ միայն երջանկութեան կարեւոր տարրերէն մէկն է, այլ եւ լաւ գործունէութեան մը համար անհրաժեշտ պայման մը։

ՍԸՐ ՅՕՆ ԼԻԻՊՊՈՒ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս գրեցի արդէն, վճռաբանութեան ընթացքին մէջ՝ փոխանակուած անարգանքներու վրայ՝ երեսփոխան Պ. Ֆէռմէն Ֆօռ մենամարտի հրաւէր ուղղած էր իր պաշտօնակիցներէն Պ. Վիօլէթի։ Այդ հրաւէրը արդիւնք մը չունեցաւ, որովհետեւ երկու կողմի վկաները հաւաքման մը մէջ խնդիրը քննելով՝ ո՛ եւ է հետեւանք տալու հարկ չտեսան։

Ն.

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Կարն ժամանակի մէջ արդէն ճանչցուած իր ԹԵՐԹԱԼ ՄԱԳՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ կը կատարէ ամէն տեսակ տպարանական աշխատութիւններ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԷՏՈՒԸՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐԸ Ա.ՂՕԹՔՆԵՐԸ՝ ՀԻՒԲԵՐՈՒ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՈՐՊԻՍՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃՈՒԹԻՒՆԸ

Յունիս 29էն սկսելով բժշկական տեղեկագիրներու թիւը նուազցուցին, ինչ որ նշան մըն է թէ թագաւորը իրապէս աղէկ ճամբու մը մէջ կը գտնուի։

Վերջին կիրակի օրուան հրատարակութեան տրուած բժշկական տեղեկագիրները հետեւեալներն են.—

ԿԷՍ ՕՐԷ ԱՌԱՋ ԺԱՄԸ 9.—Նորին վեհափառութիւնը լաւ գիշեր մը անցուց, եւ հակառակ վէրքին քիչ մը անհանգստութիւն պատճառելուն, ուժերը հետզհետէ կը վերստանայ։ Թագաւորին վիճակին մէջ եղած բարւոքման յառաջդիմութիւնը, երբեք կասած չէ։

ԿԷՍ ՕՐԷ ՎԵՐՋ.—Թագաւորին բարւոքման մէջ յառաջդիմութիւնը ամէն տեսակէտով կը շարունակուի գոհացուցիչ կերպով։ Վերքին անհանգստութիւն պատճառող հանգամանքը հետզհետէ կ'անցնի։

ԻՐԻԿՈՒԱՆ.—Իրիկուան պաշտօնական բժշկական տեղեկագիրը հետեւեալը կը բովանդակէ. — «Թագաւորին որպիսութիւնը այն ատիճան գոհացուցիչ է, որ այս իրիկուն ոչ մէկ տեղեկագիր հրատարակութեան կը տրուի։

Վերջին երկուշաբթիէն սկսելով օրական միայն երկու անգամ կը հրատարակուին բժշկական տեղեկագիրները։

★ *Լոնտոնէն 30 յունիս թուականի հեռագրով կը հաւաստուի թէ թագաւորին որպիսութեան մէջ եղած բարւոքումը կը շարունակուի առանց ընդմիջումի։ Օրական երկու անգամ հրատարակելի բժշկական տեղեկագիրներու առաջինը պիտի ծանուցուի առաւօտեան ժամը 10ին, իսկ երկրորդը երեկոյեան ժամը 7ին։*

★ *Վերջին կիրակի օրը անգլիական թագաւորութեան բոլոր մայր եկեղեցիներուն եւ եկեղեցիներուն մէջ աղօթքներ տեղի ունեցան թագաւորին ապաքինման համար։ Թագուհին, Կալլէսի իշխանը եւ իշխանուհին, թագաւորական ընտանիքին միւս անդամներով եւ օտար բազմաթիւ պատուիրակներ ներկայ գտնուեցան Մարլպորու Հաուզի մատրան մէջ տեղի ունեցած աղօթքներուն։ Թագուհին, որ Էտուըրտ թագաւորին հիւանդութենէն ի վեր առաջին անգամ էր որ հանրութեան մէջ կ'երեւէր, այս վերջնոյն կողմէ ընդունուեցաւ ամէնախորին յարգանքի արտայայտութեամբ։ Լոնտոնի Սէնթ-Բոլ մայր եկեղեցիին մէջ ալ տեղի ունեցած աղօթքներուն ներկայ գտնուեցան, Հնդկաստանէն եւ անգլիական գաղթավայրերէն թագաւորութեան հանգէսներու առթիւ Լոնտոն եկած հիւրերը։ Թագաւորութեան առթիւ զրկուած պապական պատուիրակ Մոնսէնեօռ Մէոլի Տէլ Վալ Պրոմբրդնի մատուռին մէջ կատարեց աղօթքի արարողութիւնը։*

★ *Լոնտոնի մէջ, այսօր այլեւս այն վստահութիւնը կը տիրէ թէ թագաւորը անցուցած է տագնապը։ Կարգ մը սարքուած հանդէսներ, որոնք յետաձգուած էին, վերսին տեղի պիտի ունենան։ Թագաւորութեան առթիւ հրաւաղութիւններ վերջին երկուշաբթի իրիկուն տեղի ունեցան Լոնտոնի մօտ, Սէնդրինկէմի մէջ, որ թագաւորին գիւղական կայանն է։ Շաբաթ օրը՝ թագաւորին վիճակին մէջ գէպի բարւոքում փոփոխութեան մը մասին, հեռագրին ստացուելէն վերջ, թագաւորութեան առթիւ նախապատրաստուած հանդիսաւորութիւնները տեղի ունեցան։*

Ինչպէս արդէն երէկուան թիւով ալ գրած էինք, Բրուսիոյ Հայրիշ իշխանը ու իշխանուհին մեկնեցան Լոնտոնէն։ Այս առթիւ Կալլէսի իշխանը վստահացուց թէ՝ իշխանը եւ թէ իշխանուհին որ, թագաւորին որպիսութիւնը իրապէս բարւոքման ճամբու մէջ է եւ թէ ինքը իր հօրաքրոջ ազուն, Վիլհէլմ կայսեր ցոյց տուած սիրաղեղ մասնակցութենէն մեծապէս զգածուած է։

Յունիս 28ին մեկնեցան նաեւ թագաւորութեան առթիւ Աւստրաւհունգարիոյ կողմէ զրկուած պատուիրակները։

★ *Էտուըրտ թագաւորին, վերջին երկուշաբթի օրուան որպիսութեան մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—*

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս.— Առաւօտեան 10ին հրատարակուած պաշտօնական բժշկական տեղեկագիրը կը տեսնուի թէ թագաւորը լաւ գիշեր մը անցուց եւ ոտքէկ մը քնացաւ։ Միայն վիրակապին փաթաթումը չատ ցաւ պատճառեց. սակայն աննպաստ ոչ մէկ ախտանիշ կ'երեւայ հիւանդին վրայ։

Թերթերու ներկայացուցիչներուն հաղորդուեցաւ թէ, եթէ իրիկուան ժամը 6,30էն առաջ բժշկական տեղեկագիր հրատարակելու հարկ տեսնուի, այդ պարագային իրենց լուր պիտի տրուի։

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս. — Պաշտօնական յայտարարութեան մը համաձայն, թագաւորը երէկ քանի մը ժամուան համար, մասնաւոր պառկելու տեղ մը փոխադրուեցաւ, ինչ որ նպաստաւոր կերպով ազդեց իր վրայ. թագուհին միշտ հիւանդին սենեակը կը մնայ։ Ամէն ազմուկէ հեռու կը պահուի թագաւորը եւ եկած նամակներէն ոչինչ կը տեսնէ, ինչպէս նաեւ կառավարական խնդիրներու մասին ոչ մէկ հարցում կ'ուղղուի իրեն։ Երբեմն իր զաւակները կը տեսնէ, բայց միշտ կարճ ժամանակուան մը համար։ Հիւանդին ուրուութիւնը եւ համբերութիւնը հիացման արժանի են։ Վէրքը, որ չատ խոր է, օրը երկու անգամ կը փոխուի, ինչ որ թագաւորին մեծ ցաւեր կը պատճառէ։ Պարլոու, Լէյքինկ եւ Դրիվիս բժիշկները չատ հաղուագէպ կերպով եւ կարճ ժամանակուան մը համար միայն հեռացած են պալատէն, բժշկական գործողութեան տեղի ունենալէն ի վեր։

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս.—Երեկոյեան ժամը 7ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կը յայտնէ թէ թագաւորը բաւական լաւ օր մը անցուց եւ թէ վէրքին պատճառած ցաւերը մեղմացան։

★ *Բէյնոյտ'ս Նիուզ Բիւրօն, որ Էտուըրտ թագաւորին հիւանդութեան վրայ միւս բոլոր անգլիական թերթերէն աւելի տեղեկութիւն ունեցած ըլլալ կ'երեւայ, հետեւեալ կերպով կը ներկայացնէ թագաւորին հիւանդութեանպատմութիւնը.—«Յունիս ամսոյ մէջ Էտուըրտ թագաւորին վրայ երեք անգամ բժշկական գործողութիւն տեղի ունեցաւ, խոչափողի հիւանդութեան պատճառաւ։ Ամէն օր կոկորդին մէջ վրձինով դեղ կը դրուէր, եւ թագաւորը ծխելէ հրաժարելու հարկին ներքեւ կը գտնուէր։ Զինքը անդադար կը դարմանէին իր երկու անձնական բժիշկները։ Յունիս 3ին թագաւորը իրանի վարի մասին մէջ զօրաւոր ցաւեր կը զգար եւ այս առթիւ իրեն ափիոն կը տրուէր։ Բուն հիւանդութենէն առաջ վերջին չաբաթ օրը, այսինքն յունիս 21ին, ցաւերը աւելի զօրաւոր կը դառնան։ Տաք փաթաթումներ եւ ափիոնի նոր ներարկումներ չատ քիչ չափով մը կարող կ'ըլլան ցաւերը մեղմել։ Ուժերու նուազում մը եւ խոչափողի հիւանդութեան վատթարացում մը կը նշմարուի միեւնոյն ժամանակ, Էտուըրտ թագաւորին վրայ։ Հակառակ այս ամէնուն, թագաւորը Լոնտոն կուգար, որովհետեւ ոչ մէկ պարագայի մէջ կ'ուզէր թագադրութիւնը յետաձգել։ Հաղիւ թէ Պըքինկհէմի պալատան գոնէն ներս ոտք դրած, այնպէս նուազում մը կ'ունենայ, որ ամբողջ 7 վայրկեան կը տեւէ. այս պահուն նոյն իսկ կը կարծուի թէ, յանկարծամահ եղած է։ Կալլէսի իշխանը եւ թագաւորական ընտանիքին բոլոր անդամները պալատ կանչուեցան եւ վեց բժիշկներ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին, որոշելու համար թէ, այն բժշկական գործողութիւնը զոր մտադրած էին, կարելի՞ էր յետաձգել թէ ոչ։ Նոյն պահուն,թագաւորին վիճակը երթալով կը վատթարանայ։ Ուժերը հետզհետէ կը կորսնցնէն, բուռն փսխում մը կը սկսի յետոյ, որ կը տեւէ եւ Չերմութիւնն ալ կը բարձրանայ մինչեւ 39°։ Բժշկական գործողութիւնը, ինչպէս յայտնի է, վերջապէս տեղի ունեցաւ, երեքշաբթի առաւօտ, յունիս 23ին, յայտնեց որ կոյր աղիքին մէջ մեծ այտուցք մը կայ, ուրկէ կէս լիպրայէն աւելի չարաւ պարպուեցաւ։ Թագաւորը գիտակցութիւնը վերստացաւ միայն կէս օրէն վերջ, ժամը 2,30ին, եւ երեքշաբթիէն չորեքշաբթի ամէնէն վտանգաւոր վիճակի մը մէջ տարուբերուեցաւ։ Բժիշկները ամէնէն աւելի արեան թունաւորումէ մը կը վախնային։ Երեքշաբթի իրիկուն ժամը 9ին, թագաւորին շրթունքները թրջեցին տաք ջուրով։ Բժշկական գործողութեան տեղի ունենալէն միայն 22 ժամ վերջն էր որ բժիշկները ջրախառն կաթ տուին հիւանդին։ Չորեքշաբթի կէս օրին, թագաւորը երկու դգալ մսի ջուր խմեց։ Նոյն երեկոյին, վէրքը այնքան աննպաստ վիճակ մը ստացաւ որ բժիշկները սառի այրումէ մը վախցան։ Չորեքշաբթիէն հինգշաբթի լուսնալու գիշերը, թագաւորը դառնացեց եւ առաւօտեան դէմ նորէն գիտակցութիւնը կորսնցուց։ Հինգշաբթի, յունիս 26ին, միայն կէս օրին ատենն էր որ թագաւորը նորէն այգերը բացաւ եւ ճանչցաւ բժիշկներու։ Վէրքը տակաւին չատ բորբոքուած վիճակի մէջ է եւ վերին ասպիճան զգուշաւոր դարմանում մը կը պահանջէ։ Միայն ուրբաթ իրիկուն էր որ բժիշկները ի վիճակի եղան հաստատելու թէ, վտանգը ալ անցած է եւ թէ ամէնէն նպաստաւոր պարագաներուն ալ, կատարեալ ապաքինման մը համար երեք ամսուան պէտք կայ։ Բոլորովին անհաւանական չէ նաեւ վատթարացում մը հիւանդին վիճակին մէջ, որովհետեւ թագաւորը շաբաթախտէ եւ երիկամանց քրոնիկ բորբոքումէ մըն ալ կը տառապի։*

★ *Էտուըրտ թագաւորին թագադրութեան առթիւ տեղի ունեցած համակրական արտայայտութեանց մասին հետեւեալ հեռագիրները կը հաղորդուին.—*

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս.—Ինչպէս Եօհաննէսպուրկէն կը հաղորդուի, տեղւոյս գերմանական դաղութը յունիս 25ին հանդիսական հաւաքում մը ունեցաւ, Անգլիոյ թագաւորին հանդէպ իր բարեկամական տրամադրութիւնները եւ Թրանսվալի արդի կառավարութեան մասին գոհունակութիւն յայտնելու համար։ Ժողովին նախագահը Տոքթ. Բրաուզէ հրաւիրեց Գերմանացիները, որ Թրանսվալի արդի կառավարութեան մէջ սատարեն բարօրութեան եւ խաղաղութեան վերահաստատման։ Այս գումարման ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Լորտ Միլնէր։

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս.—Անգլիոյ երեսփոխանական ժողովին մէջ, ընդհանուր հաւանութեան մէջ կարդացուեցաւ Յունաստանի խորհրդարանի ատենապետին մէկ դրութիւնը որով այս վերջինը Էտուըրտ թագաւորին վրայ կատարուած գործողութեան յաջող ելքին համար ուրախութիւն կը յայտնէ եւ կը մաղթէ հիւանդութեան չուտափոյթ բուժումը։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ *Իտալական խորհրդարանը, երկու օրուան վիճաբանութենէ վերջ, 60ի դէմ 15ի ձայնով ընդունեց երկաթուղիներու պաշտօնէութեան մասին եղած օրինագիծը։*

★ *Բեթերպուրկէն կը հեռագրուի թէ Նիքոլա Զարը այցելեց Տիւկէ-Դրուռեն ֆրանսական զրոց մարտանաւը.*

★ *Բարիզի պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ ցուցակը կրօնական միաբանութեանց պատկանող այն հաստատութիւններուն՝ մեծ մասամբ դպրոցներ, որ 27 յունիսի հրամանագրին համաձայն անմիջապէս պէտք է փակուին, եւ որոնց թիւը կը հասնի 125ի։*

★ *Բէքինի ռուսական պեսպանը դեկոյց մը բրաւ դիւանագիտական մարմնոյն, յայտնելով որ Ռուսիա, Թիէնձինը Զինուորներուն յանձնելու խորհրդակցութիւններէ կը հրաժարի եւ կողմնակից է Թիէնձինը անմիջապէս Զինուորներուն յանձնելու զաղափարին։*

★ *Վոլֆի գործակալութիւնը Բէքինէն Պերլին կը հեռագրէ թէ, Բէքինի ֆրանսական դեսպանը Պո, Հնդկաչինի ընդհանուր կառավարիչ անուանուած է։*

★ *Ուաշինկդընէն կը հաղորդուի թէ պարանոցային ջրանցքին չինութեան օրինագիծը յունիս 29ին ստորագրուեցաւ Ռուզվէլդ նախագահին կողմէ։*

★ *Բէլգրատէն կը հեռագրուի 28 յունիս թուականով թէ, հրդեհ մը, քաղաքին կեդրոնը գտնուած վաճառականական թաղը մոխիր դարձուցած է։ Ընդհանուր նիւթական վնասը կը հաշուուի 750,000 անգլիական ոսկիի չափ։*

★ *Բէքինէն կը հեռագրուի թէ քոլէրայի բազմաթիւ դէպքեր տեղի ունեցած են քաղաքին մէջ։*

★ *Բորդ Արթիւրէն ալ կը հեռագրուի թէ, քաղքին մէջ, յունիս 6էն մինչեւ 29, 294 հոգի բռնուած են քոլէրայէ, որոնցմէ 235ը մահացու կերպով։*

★ *Վլատիվոստոքէն հեռագիր մը կը հրատարակէ Նովոյե Վրեմիա, ուրկէ կը տեսնուի թէ Ինքաուի մէջ քոլէրայէ բռնուող Եւրոպացիներու թիւը հետզհետէ կը նուազի։ Միեւնոյն թերթը Բորդ Արթիւրէն ալ հեռագիր մը կը հրատարակէ, ուրկէ կը տեսնուի թէ քոլէրային ծագելէն մինչեւ 23 յունիս 430 հոգի այդ հիւանդութենէն մեռած են որոնց 278ը Եւրոպացի։*

★ *Այս առտուան թղթաբերով մայրաքաղաքս ժամանած վիէննական թերթերու մէջ եւրոպական բոլոր մայրաքաղաքներէն հեռագիրներ կը տեսնուին, յայտնող թէ երրեակ զինակցութեան պայմանագրութեան վերստորագրումը ամէն կողմ գոհունակութիւն պատճառած է, որովհետեւ ամէն եւրոպական պետութիւն, երրեակ զինակցութիւնը կը նկատէ իբր գրաւական մը խաղաղութեան եւ ամենասական բարգաւաճման։*

★ *Պապը, յունիս 30ին իր ներկայութեանը ընդունեց Աւստրաւհունգարիոյ դեսպանը։*

★ *Բէքինէն Թայմզի հետեւեալը հեռագրուած է. —Շաբաթ օրը դեսպանները խորհրդակցութիւն մը ունեցան այն 24 պայմաններուն վրայ, որով միջազգային դունդերու զինուորական հրամանատարները պիտի ստանձնեն Թիէն Զինի վարչութեան Զինուորներուն յանձնումը։ Գերման դեսպանը պնդեց սա կէտին վրայ թէ, արդէն ընդունուած պայմանները պէտք չէ որ փոխուին։ Անգլիական դեսպանը համակարծիք գտնուեցաւ գերմանական դեսպանին։ Խորհրդակցութիւնը առանց արդիւնքի անցաւ։*

★ *Սոպրանիէի ելմտական յանձնաժողովը յունիս 30ին միաձայնութեամբ ընդունեց փոխառութեան ծրագիրը։*

★ *Բարաքատէն 29 յունիս թուականով կը հեռագրուի թէ կառավարական հեռագիր մը հրատարակուած է որով պաշարման վիճակ կը հաստատուի բազմաթիւ նաւահանգիստներու վրայ, ընդ որս Լա Վէյա, Լա Կուայրա եւ Պոլիվար։*

★ *Վարշաւիա-Բեթերսպուրկ երկաթուղիի գծին վրայ, կառախումբ մը, Բեթերսպուրկէն 106 փարսախի չափ հեռու գիծէն ելաւ։ Հնոցպան մը եւ ճամբորդ մը սպաննուեցան։ Նմանապէս երկու ճամբորդներ ծանր, եւ մէկ ճամբորդ մըն ալ թեթեւ կերպով վիրաւորուեցան։*

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.—Օրթաքէոյի (Էտիրնէ) դայմագամ անուանուեցաւ Զօրլուի դայմագամ Շաքիր էֆ., որուն յաջորդեց Նասլիճի դայմագամ Ճէմալ էֆ.։ Վանի վերաքննիչ դատարանին պատժական ատենին նախագահ անուանուեցաւ Սրվազի Վերաքննիչ ատենի ընդհ. դատախազ Ահմէտ Զիա էֆ., որուն յաջորդեց Մուսուլի Վերաքննիչ Ատենի նախորդ ընդհ. դատախազ Ապտիւրրահիմ Պեարան էֆ.։ Էնկիւրիի կեդր. նախնական դատարանին պատժական ատենին նախագահ՝ Սելանիկի նոյն դատարանին նախորդ նախագահ Իրֆան էֆ.։ Ճանիկի գաւառին նախնական դատարանին պատժական ատենին նախագահ՝ Մալաթիոյ նախնական դատարանին պատժ. ատենին նախագահ Էնվէր պէյ, որուն յաջորդեց Հոտէյտայի նախնական դատարանին հրաժարեալ նախագահ Պէքիր Սըտզի էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Ուլայի Բ. ատիճան տրուեցաւ արեւելեան երկաթուղեայ Գուլէլի Պուրկազի կայարանին քոմիսէր Ալէքսիատի Միխայիլի էֆ.։

ՇԲԱԴՐԱՄ.— Ազատարարի չքաղրամ տրուեցաւ ձկնորս Յարութիւն եւ կոչկակար Սիմոն աղաներու։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ

Երէկուան Ծաղիկի մէջ հրատարակուած երկու պաշտօնական զեկուցումներէն տեսնուեցաւ թէ, Ղալաթիա Մոմանէ եւ Պոլսոյ կողմը, Պալըգ Բազար, Թաշքըլարի մէջ ժանտախտի չորս դէպքեր պատահած են որոնցմէ մէկն ալ մեռած է յունիս 17ին։ Վերջին մանրամասն տեղեկութիւններէ կը հասկցուի թէ չատ թեթեւ է հիւանդութիւնը, ու անշուշտ, ձեռք առնուած ու տակաւին առնուելիք ազդու միջոցներուն շնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ անցեալ տարուան պէս այս տարի ալ առաջքը առնել։

**** Այսու հանդերձ օտար երկիրները առ այժմ առողջապահական միջոցներ ձեռք առած եւ ոմանք արդէն իսկ դարանթինա հաստատած են Պոլսոյ դէմ։ Յունաստան 48 ժամ դարանթինա դրած է Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ, Ռուսիա դրած է տասնըմեկ օր դարանթինա, եւ Ռումանիա՝ տասը օր։ Պուլկարիա կ. Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ դարանթինա դրած չըլլալով, կառախումբով մայրաքաղաքս մեկնող ճամբորդները, Հէպիպէէվօի կայարանին մէջ միայն բժշկական քննութեան պիտի ենթարկուին։*

**** Մեծ-Եպարքոսութիւնը ծանոյց Հանր. Շինութեանց Նախարարութեան որպէս զի այս վերջինս պէտք եղածը հրամայէ քարափի ընկերութեան, քարափ մօտենալիք չոգենաւներուն նկատմամբ անօրինուած առողջապահական միջոցները ի գործ դնելու եւ մուկերու չնչման եւ զանակի գործադրութեան մասին։*

**** Եէնի-Դարուի առողջապահական կայանին մէջ բժշկական քննութիւնը վերցուելով որոշուեցաւ հոն հասնող նաւերը առողջապահական տնօրինութեանց ենթարկուելու համար՝ իրենց երթալիք տեղւոյն համաձայն՝ Թուզլայի կամ Գալաղի կայանը զրկելը։ Այս պատճառաւ ասկէ առաջ Եէնի-Դարուի առողջապահական կայանին պաշտօնեայ կարգուած Տոքթ. Զիւլքէֆիլ ալ Թուզլա զրկուեցաւ։*

**** Մեր երէկ հրատարակած պաշտօնական զեկուցումներուն համաձայն Թուզլայի, Գալաղի եւ Զաթալճայի մէջ այսօրուընէ՝ 20 յունիս՝ կը սկսին ի գործ դրուիլ առողջապահական որոշումները։*

**** Պոլիսէն մեկնող կին ճամբորդներու քննութեան համար Էլմաս եւ Սաատ հանըմ երկու կիներ պաշտօնեայ կարգուեցան։*

**** Մայրաքաղաքիս մէջ պատահած ժանտախտի չորս դէպքերէն մեռնողն է ութը տարու Քաթինա անուն աղջիկ մը։ Այս մահը պատահած է Մոմանէի կողմը, Մախսուսէի վարչութեան դիմաց։ Աղջիկը խնամող բժիշկները նախ կարծած են թէ աղջիկը տենդային հիւանդութենէ մը կը տառապի։ Բայց երկուշաբթի օրը խեղճ Քաթինա մեռեր է։ Ժանտախտէ վարակուած միւս երեք հոգիներն են Նիդալի՝ 15 տարեկան, ժանտախտէ մեռնող Քաթինայի եղբայրը, ու անոր մայրը՝ Աթինա եւ քսան տարեկան Անտոնի Զուվալօ՝ գործաւոր Պոլսոյ կողմը Պալըգ Բազար Թաշքըլարի փուռին մէջ։*

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ ԲԱՌԱՓԸ. —Հայտար Փաշայի քարափին շինութիւնը ա'լ աւարտման չատ մօտեցած ըլլալով մինչեւ քանի մը ամիս բացումը պիտի կատարուի. այս առթիւ կարեւոր կը համարինք քանի մը տեղեկութիւններ տալ այդ քարափին մասին։ —Հայտար-Փաշայի նաւամատոյցէն մինչեւ Սէլիմիէ զօրանոցը երկարող ծովեզերքին վրայ 300 մեդրնոց քարափ մը շինուած է։ Քարափին ծայրը 35 թօնէլաթօնոց վինչ մը պիտի դրուի։ Քարափին դէմը, ծովուն մէջ, հիւսիսարեւմուտքէն հարաւ-արեւելք ուղղութեամբ եւ 600 մեդր երկարութիւն ունեցող պատուար մը կանգնուած է, հոս հոն նետուած քարերով, ալիքներու զօրութիւնը կոտրելու համար։ Այս երկար պատուարին երկու ծայրերը մէկ մէկ նաւահանգիստի փարոս պիտի վառուի։ Պզտիկ քարափին եւ ալիքները կոտրելու համար թափուած քարերուն մէջեւ գտնուած անցքը 120 մեդր լայնք ունի եւ այդ պզտիկ քարափը մեծ քարափէն հեռու է 250 մեդր։ Ցամաքին եւ քարափներուն մէջեւ գտնուած հողերուն վրայ երկաթուղիի ընկերութեան կողմէ կայարան մը պիտի շինուի։ Արդէն իսկ երկաթուղիի գիծ մը երկարած է մինչեւ քարափին ծայրը։ Քարափին որոշուելիք կողմերը, պիտի շինուին յետոյ, զանազան մթերանոցներ արմտիքի եւ այլն պահպանման համար, պահականոց մը, մաքսային պաշտօնատուն մը եւ այլն։

ՅՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ. — Ինչպէս կանխաւ զրեցինք, ֆրանսական դեսպան Պ. Բոնսթան իր կինը առնելու համար, երէկ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով Բարիզ մեկնեցաւ։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ դեսպանին ողջերթ մաղթեց ընդհ. հիւրամեծար Իպրահիմ պէյ եւ Արտաքին Գործոց Նախարարութեան կողմէ՝ երկու թարգմաններ։ Պուլկարական գործակատար Կէչով էֆ., Օսմ. Պանքային տնօրէնի օգնական Բանճիրի պէյ եւ ուրիշ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ մինչեւ Սիրքէճի ընկերացան Պ. Բոնսթանի։

ԿԱՑՍ. ՀԵՌԱԳԻՐ.— Վեհ. Սուլթանը հեռագիր մը ուղղելով Անգլիոյ Ալեքսանդրա թագուհիին, թագաւոր Էտուըրտ Էի որպիսութիւնը հարցուց։ Ալեքսանդրա թագուհին ալ շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղելով Վեհ. Սուլթանին, յայտնեց Ն. Կ. Վեհափառութեան թէ, Էտուըրտ թագաւորը օրէ օր կը բարւոքի։

ՏՈՒՐԲԵՐՈՒ ԴԱՆԶՈՒՄԸ.—Քանի մը կուսակալութիւններէ ծանուցուած ըլլալով որ, մինչեւ որ ոստիկան-զօրքերը օգնութիւն մը ցոյց չտան, տուրքերու գանձման գործը երրեք պէտք եղածին պէս չպիտի կատարուի։ Նախարարաց Խորհուրդը պատասխանեց վերոյիշեալ դիտողութիւնը ընող կուսակալութեանց թէ, վերջին անգամ հրատարակուած տուրքերու գանձման կանոնագրին նպատակն է կանոնաւորել եւ դիւրացնել տուրքերու հաւաքումը եւ կառավարական գանձուն վնաս չհասցնել, հետեւաբար հաւաքիչ պաշտօնեաները իրենց պարտքը կատարելէ վերջ, եթէ անկարելի ըլլայ կառավարութեան պահանջը գանձել, այն ատեն ոստիկանները պիտի կրնան միջամտել եւ պէտք եղածին պէս գործել։

ԽՌՈՎԱՐԱՐ ՄԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱՆ.— Թանաչ հաճի Նիզոլովի տղան Եուվան իբր խռովարար ամբաստանուած ըլլալով յետ դատավարութեան ցկեանս բերդարգելութեան դատապարտուեցաւ։

ՃԵՆՈՎԱՅԻ Անսպասօ նաւագործարանին Պոլսոյ ներկայացուցիչ Պ. Ամատորի այսօր Ճենովա կ'ուղեւորի քանի մը օրէն Պոլիս բերելու համար այն երկրաչափները որոնք Թէրսանէին մէջ պիտի նորոգեն ուրը օսմանեան մարտանաւեր։

ՄՆՈՒՆԵՆԵՐԸ. —Առուտուրի առթիւ

օտար երկիրներ գտնուող օսմ. հպատակները երբ զաւակներ ունենան անոնց ծնունդը ըստ օրինի արձանագրել չեն տար չատ անգամ, անոր համար որ, այդ գործողութեան ծախքը չափազանց չատ է։ Հետեւարար եթէ այդ ծախքին վրայ զեղչ մը ըլլայի, անշուշտ թէ՝ այս անկանոնութեան առաջքը պիտի առնուի, եւ թէ՝ կառավարական գանձը պիտի նը-պաստաւորուի դարձեալ։ Այս խնդիրը պատկանելով պաշտօնատան մէջ խորհրդակցութեան տակ առնուած է։

ԿՈՑԻՐԵՐՈՒ վիճակին բարւոքման մասին Պրիւսէլի մէջ գումարուելիք համաժողովին, Թուրքիոյ կողմէ ներկայ պիտի գտնուի կայս. բժշկ. վարժարանին ակնաբուժութեան ուսուցիչ տեղակալ Էսէտ պէյ։

ԻԶՄԻՐ գտնուող երկու անգլիական մարտանաւեր՝ Վիքթորիա եւ Պիրամուս երէկ նոյն քաղաքէն մեկներ են դէպ ի Բօրֆօ։

*** Իտալական Իրիտա յածանաւը Իզմիր հասեր է առջի իրիկուն, եւ Թրնդանօթի հարուածներով ընդունուեր։ Իրիտայի՝ որ ունի 125 նաւազ եւ 10 թնդանօթ՝ կը հրամայէ Քավալիէռէ Բոսթանթինօ նաւապետը։

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ «ԹԻՄԷԹԻԻ»Ի ՏՈՒՐՔԸ.—Թուրքիոյ մէջ գործող բժիշկներէն ասկէ առաջ առնուած բէմէքբիի տուրքը հիմա ջնջուած է ինչպէս յայտնի է. բայց կան բժիշկներ որոնք այդ ջնջման թուականէն առջի տուրքին ի հաշիւ պարտք ունին. ոմանք հարցուցած ըլլալով թէ այդ պարտքի մասին ի՞նչպէս պէտք է վարուիլ, ձեռնհաս պաշտօնատունը պատասխանեց թէ կառավարական որոշումը բժիշկներու բէմէքբիի տուրքէն ունեցած պարտքերը չներեց երբեք, հետեւարար ասոնք գանձելի են բացարձակապէս։

ՀԱՄԱ-ՐԱՑԱԴ երկաթուղիի գիծին երկրորդ մասին ընդունելութիւնը կատարելու համար երկաթուղւոյ անօրէն Խայրի պէյ եւ իր օգնականը Մարկոսեան էֆ. եւ ուրիշ քանի մը անձեր մայրաքաղաքէս պիտի մեկնին։

ԹՈՒԶԼԱՅԻ մէջ վերջին անգամ պատահած մեծ հրդեհին արկածեալներուն օգնութեան հասնելու համար, Դատրգիւղի Մետրապոլիտ Տ. Եէրմանոս առջի իրիկուն մետրապոլիտարան հրաւիրեց զեղին երեւելիները եւ վայրկենապէս հանգանակութեան մը միջոցին հաւաքեց 90 ոսկի, ինքն ալ իր կողմէ 40 ոսկի վճարելով։ Հրկիզեալներուն օգնութեան հասնելու համար Տ. Եէրմանոսի նախագահութեան տակ յանձնաժողով մը կազմուած է։

ԵԴԻՊՏՈՍԻ ԽՏԻՎ Բարձ. Ասպաս Հիլմի փաշա երկուշաբթի օրը Պէյլիւք Տէրէ Սըմբը Բալաս օթէլը երթալով այցելութիւն տուաւ պարսկական դեսպան Իշխան Միրզա Բիզա խանի։ Իշխան Միրզա Բիզա խան երէկ Բարձր. Խտիվին փոխադարձ այցելութեան գնաց, անոր Զըլուղլուի բնակարանը։

ԵՎՄԷՆԻ մէջ գործածուող բէայներուն արժէքը մինչեւ այս տարուան վերջը տասներկու զրուշ պիտի մնայ, բայց յառաջիկայ մարտէն սկսեալ բէայը պիտի արժէ տասը զրուշ ըստ որոշման նախարարաց խորհուրդին որ Կայս. Իրատէով ալ վաւերացած է։

ԶԵՂՄ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.—Գողանա դաւառակին նախկ եւ նախնական դատարանին նախագահ Մէհմէտ, եւ հարցաքննիչ դատաւորի փոխանորդ Մէհմէտ էֆէնտիներ, ինչպէս նաեւ Սթանքէօյի նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազի օգնականի փոխանորդ ոստիկան Սալիհ էֆ. դատի տակ առնուեցան։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ ժամը 7ի ատենները Բերա, Թարլապաշի, Սապսի փողոց Հայ-հռոմէական Իրաքլի անուն արդուկող կնկան մը վարձքով բնակած քարուկիր տունէն հրդեհ ծագեցաւ։ Իրաքլի տունը չէր եւ բոցերը տեսնող պաշտօնեաները անմիջապէս դուռը կոտրելով ներս մտան եւ հասած ջրանկիրներու խումբերուն հետ թէեւ անմիջապէս պէտք եղածը ի գործ դրին, բայց հրդեհը տարածուեցաւ քովի տան ալ վրայ որ կը պատկաներ Պետական Խորհրդոյ անդամ Միխալաքի պէյի։ Բոցերը Միխալաքի սէյի բնակարանին քովի տունն ալ բռնկցուցին, բայց ասոր վերեկերը միայն այրեցան։ Հրդեհը մարեցաւ ժամը 8ուկէսին։ Հրդեհին ծագած տան կարասիները 500 ոսկիի ապահովագրուած ըլլալով, ոստիկանութիւնը հարցաքննութիւն բացած է։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ.—Եթէ կ'ուզէք ամէն տեսակ գոհարեղէններ ունենալ, դիմեցէք «Հէրճայի» վաճառատունը Պոլիս Ոսկերչաց Շուկայ, Մեծ-Փողոց թիւ 13, որ յաճախորդաց գիւրութեան համար ապառիկի դրութիւն մը հաստատած է։ Սոյն վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով. ունի նաեւ արծաթեղէններ, ժամացոյցներ եւ արծաթեայ գաւազաններ։ Պայմաններն են՝ հարիւրին 20 կանխիկ, մնացեալին համար չորսթեական հարիւրին 5 վճարում։ Գործածուած գոհարեղէնները եթէ ճաշակուած չըլլան հարիւրին 10 զեղչով ետ կ'առնուին։

ՔՐՈՆԻԿ

Usnրեւ կը հրատարակենք Տրապիզոնի ազգ. վարժարանաց երբեմնի տեսուչ եւ Գաւառ. ժողովոյ նախագահ անդամ էքմէքճեան էֆ.ի մէկ գրութիւնը՝ վինկին առաջնորդ Եզնիկ վարդապետի նկատմամբ։ Այդ գրութիւնը կը հրատարակենք կատարեալ անկողմնակալութեամբ, մանաւանդ որ նոյն ինքն Եզնիկ վարդապետ պատճառ եղած է անոր, իր իսկ usnրագրութեամբ եւ այս սիւնակներուն մէջ հրատարակուած նամակով մը ամբաստանելով էքմէքճեան էֆ.ն՝ 60 ոսկիի ծանօթ խնդրին նկատմամբ։ Միւս կողմէ, նկատի առնելով այն պատճառները զոր էքմէքճեան էֆ. վարած է Տրապիզոնի մէջ, բնաւ չենք ուզեր կասկածիլ իր գրութեան անկեղծութեան վրայ։ Եզնիկ վարդապետի կը մնայ իր ուզած եղանակով հերքել այդ գրութիւնը, եթէ իրապէս տեղի կայ հերքումի մը։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

Էքմէքճեան էֆ.ի բացատրութիւնները.—Եզնիկ վարդապետի պատճառաբանութեան եզրակացութիւնը.—Ի՞նչպէս Պէտք կը զանձեն.—150 օսմ. ոսկիանոց չէ մը.—Բանակիցներ 1000 լիրա ամսական։

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 12 յունիս 902

«Մաղիկ»ի 368 թիւին մէջ Տրապիզոնի Առաջնորդին մէկ գրութիւնը երեւցաւ իբր հերքում ձեր թղթակցին գրածներուն։ Սակայն անոր գրածները հերքելու ընդունակ չունեցող ոչ մէկ փաստ կար անոր մէջ։ Ահա իրողութիւնը համառօտ կերպով։

Գաւառ. ժողովոյ ծանօթ որոշումէն յետոյ Քաղաք. ժողովը տեղի տալով արդար բողոքներու, վերջապէս կ'որոշէ բացատրութեան կանչել զիս։ Սակայն միւս կողմէ համոզուած ըլլալով վարդապետին ինձի դէմ ունեցած ատելութեան՝ առանց նախագահի կը գումարուի ու այդ նիստին կը հրաւիրէ զիս։ Քաղաք. ժողովը քաջութիւն չունենար ուղղակի արդարութիւնը երեւան հանելու ձեռնամուխ ըլլալ, պատ ի պատ միջոցներու կը դիմէ։ Կը յայտարարէ ինձ մէկ կողմէն թէ անպաշտօն կերպով կ'ուզէ լսել բացատրութիւններս թէեւ միւս կողմէն ալ ինքն իրեն գործադիր պաշտօնէի դեր կու տայ։ Գործադիր պաշտօնեայ ըլլալ եւ անպաշտօն կերպով բացատրութիւններ լսել որչափ իրարու կը համաձայնին, թող ընթերցողները դատեն։

Վերջապէս խնդրոյ նիւթ եղող հաշիւներու մասին կու տամ իմ բացատրութիւններս։

Քաղաք. ժողովը ոչ այն օրը ոչ ալ անկէ յետոյ ո եւ է նոր որոշում տուած չէ, պատճառը արդէն ձեր թղթակիցը գուշակած էր։ Բայց իմ յայտարարութիւններէս յետոյ Քաղաք. ժողովոյ յարգելի ատենապետը կը դառնայ ինձ ըսելով. «Հապա եթէ ժամանակին գայիր ու այս բացատրութիւնները տայիր, խնդիրը այս կերպարանքը չէր առներ»։ «Մենք ամէնքս ալ ցաւեր ենք խնդրոյն այս ելքին համար»։ Իմ պատասխանս կ'ըլլայ.—«Եթէ սկիզբէն ալ ինձմէ այս կերպ բացատրութիւն ուզուէր, ես միշտ պատրաստ էի»։ Այն ատեն ուրիշ ժողովական մը կը միջամտէ ըսելով. «Այսպէս սկսելու, այսպէս պահանջելու էր»։ Քաղաք. ժողովոյ նոյն օրուան անպաշտօն կամ պաշտօնական նստին ներկայ յարգելի անդամներուն կը հարցնեմ թէ սխալ մը կա՞յ համառօտ պատմածիս մէջ։

Դարձեալ ընթերցողներու դատողութեան կը յանձնեմ Քաղաք. ժողովոյ ատենապետին այն յայտարարութիւնը թէ, եթէ սկիզբէն տուած ըլլայի իրենց տուած բացատրութիւններս խնդիրը այս կերպարանքը պիտի չստանար։ Աւելորդ կը համարիմ վարդապետին գրութեան ոճին ու արամաբանութեան մասին դիտել տալ։ Ընթերցողները ինքնին տեսան թէ որչափ խեղճ բան մըն էր այն՝ իր զրչէն եւ ամէն ուրիշ գրութեանց պէս։

Թէ ուրկէ ծագում առած է վարդապետին ինձի դէմ ունեցած հակառակութիւնը, կարեւոր է գիտնալ։

Եզնիկ վարդապետ Տրապիզոն հասած օրէն անյապ տենչ մը ցուցուց դրամ դիզելու եւ այդ նպատակին հասնելու համար բնաւ խորութիւն չդրաւ միջոցներու մէջ։ Տրապիզոնի առաջնորդները սկիզբէն ի վեր որոշ ամսական մը ունեցած չեն (միայն 1896ին Այվազեան Յովսէփ վարդապետին 4 ամիս ամսական վճարուեցաւ, այն ալ պարագաներու բերմամբ։) Իրենց հասոյթի աղբիւրները եղած են քաղաքացւոց կամաւոր նուէրները Զատկի եւ Ծնունդի առթիւ, ժամուց, յուղարկաւորութեան եւ պակի առթիւ նուէրներ, պակի հրամաններու հասոյթ եւ գիւղացիներու տարեկան նուէրը պղի անունով։ Վերոյիշեալ հասոյթները, առանց ո եւ է գանգատի տեղի տալու տարեկան 180-200 լիրա կ'արտադրեն եւ Տրապիզոնի Հայոց մեծամասնութիւնը ինձի հետ կը կարծէ թէ այդ գումարը բաւական է ո եւ է եկեղեցականի, նոյն իսկ բարձրատիճան, ապրուստին։

Նախորդ առաջնորդներ գիւղացւոց պղիները կրցածնուն չափ կը գանձէին, առանց երբեք նեղացնելու։ Գիւղացւոց պակի հրամաններն ալ չատ դիւրագնի կուտային, 10,20,30,40 առ առաւելն 60 զրշ. գանձելով ըստ կարողութեան։ Եզնիկ վարդապետ առջի օրէն սկսաւ գանգատիլ թէ բաւական հասոյթ չունի, թէ իր ամսականը հազիւ 4—5 լիրայի կուգայ, հասարակ վարժապետի մը ամսականէն ալ վար (իր խօսքերով), թէ ոչ ոք կը հարցնէ թէ վարդապետը ուտելիք, հագնելիք ունի՞, եւն։

Իր անդրանիկ կոնդակը առ թեմական եւ գիւղական ժողովուրդը գլխաւորաբար պղիներու գանձման եւ առաքման յորդոր մըն էր։

Եզնիկ վարդապետ լրջօրէն գործի ձեռնարկեց իր նպատակին հասնելու՝ այսինքն դրամ դիզելու համար։ 20 զրուշ տալու կարող գիւղացիին 60-80 զրուշ պահանջեց պակի հրաման տալու համար։ Փոխանակ իր պաշտօնավարութեան սկսած օրէն պղիները պահանջելու՝ նախորդ տարիներէ անգանձելի մնացած պղիներն ալ գանձելու համար գիւղացի քահանաներն ու մուխթարները ստիպեց։ Յետոյ երբ այդ միջոցն ալ չյաջողեցաւ սկսաւ նեղել գործով իրեն դիմող գիւղացիները, ըսելով որ, մինչեւ որ ձեր գիւղին պղիները ամբողջ չբերէք՝ բան մը չեմ ըներ։ Պղիներ գանձած չըլլալուն համար այնքան անարգանօք կը վարուի նորընծայ Թորլագեան Տ. Արիստակէս քահանային հետ որ իր գիւղին մխթարը Պ. Յարութիւն Կակոսեան չկրնալով հանդուրժել քահանային եղած անարգանքին՝ իր գրպանէն կը վճարէ 2 լիրա, վարդապետին ըսել ուզելով թէ դրամիդ չափ խօսէ։

Այսպիսի գայթակղական դէպքեր այնքան չատցան որ նոյն իսկ վարդապետին կուսակիցները միջամտեցին եւ խորհուրդ տուին իրեն չափ մը դնել իր պահանջներուն, դայթակղութիւնը չաւելցնելու համար։ 3—4 ամիս կեդրոնին մէջ բոլոր ատենք ընելէ յետոյ թեմերը գնաց այցելութեան անունով՝ բայց իսկապէս դրամ հաւաքելու նպատակով։ Օրտուէն սկսաւ իր այցը, և այն տեղ ըրածները գրուեցաւ ժամանակին «Արեւելք»ի մէջ։ Օրտու Թաղական Խորհրդոյ մը ընտրութիւն կատարեց եւ հաստատեց փոխարէն ստանալով 10 լիրա ի հաշիւ Օրտուի քաղաքացւոց պղիներուն, մինչ Օրտուցիք մինչեւ հիմա պղի վճարած չունէին։ Անկէ անցաւ Կիրասոն, այն տեղ ալ քաղաքացիներէն պղի պահանջեց, սակայն Կիրասոնցիք միեւնոյն առարկութեամբ չվճարեցին։ Վարդապետը, գործնական մարդ, իր հրամանին մուրհակ մը առաւ 10 լիրայի։ Կիրասոնցիք կարծելով թէ Տրապիզոն բողոքելով կրնան անհետեւանք թողուլ իրենց մուրհակը, թղթի կտորով մը ուզեցին ազատել իրենց օձիքը բայց չկրցան աղտիլ եւ վճարեցին։

Անկէ անցաւ Թրիպոլի, միեւնոյն վարմունքը այն տեղ ալ։ Վարդապետը Թրիպոլի գտնուած ատեն Էլէոսի մէջ կը մեռնի Զաքար Պասմաճեան որ 1500-2000 լիրայի կարողութիւն մը կը թողու անչարժ եւ շարժուն ստացուածք, առնելիք եւն.։ Անչափահաս ժառանգորդներ ալ թողուցած ըլլալով՝ ժառանգութեան բաժանման համար խնդիր կը ծագի։ Մարդիկը կը մտածեն վարդապետը հրաւիրել իբր հոգեւոր հայր կարգադրելու համար իրենց խնդիրը։ Եզնիկ վարդապետ առիւծի բաժինը կը հանէ իրեն։ Ճամբու ծախքէն եւ իր սպասաւորին յատուկ գումարէն զատ 25 լիրա ալ ինք կը ստանայ։ Զի մոռնար մէկ քարով երկու թռչուն զարնել։ Էլէոս ալ իր թեմն է, այն տեղի պըտղիներն ալ կը պահանջէ, սակայն այդ անունով գանձուած դրամ չգտնելով թաղային մնտուկէն կ'առնէ 5 լիրա ի հաշիւ պղիներուն։

Այսպէս 6-7 ամիս կեդրոն ու թեմեր աշխատելով կլորիկ գումար մը կը գիտէ որով կարող կ'ըլլայ անցեալ փետրվար 2ին վճարել իր վրայ Նուարդ Պապաեան ստորագրութեամբ Բրէսի Լիոնէի հրամանին քաշուած 150 (հարիւր յիսուն) օսմ. լիրանոց չէք մը։ Առ այս ի հարկին կրնան վկայել Բրէսի Լիոնէի եւ տեղւոյս Ղ. Քարայանիսի տոմարները։ Այսպէս ուրեմն Եզնիկ վարդապետ 7 ամսուան մէջ իր ընթացիկ ծախքերը հոգալէն զատ կրցած է աւելցնել 150 լիրա, այսինքն մօտաւորապէս ամսական 25 լիրա շահած է, մինչ ինք իր քով եկող գացողին կու լար թէ իր ամսականը 4-5 լիրայէն աւելի չ'ըլլար։

Վարդապետին այս ընթացքին դէմ առաջին գանգատողներէն եղած եմ, եւ որովհետեւ այս իրողութեանց մէկ մասը ձեր թերթին միջոցաւ ալ հրապարակուեցաւ, վարդապետը կարծեց թէ այդ ամէն հրատարակութեանց հեղինակը ես եմ, ու այդ օրէն սկսաւ հալածանքը ինձ դէմ, թէեւ նախապէս փորձած էր փայփայանքներով զիս ալ շահիլ կամ գոնէ լռեցնել։

Ս. ԷՄԻՐԶԵԱՆ

Գրեցինք ասկէ առաջ թէ Պատրիարքարանը Թաղ. Խորհուրդի ընտրութեան հրանգ ղրկած է Գասըմ Փաշա Քանի մը թաղեցիներ այս առթիւ դիտել կուտան մեզ թէ նոր Թաղ. Խորհուրդի մը կազմութիւնն ալ չպիտի կրնայ թաղին եկեղեցւոյն շուրջը յարուցուած կնճիռները հարթել, որչափ ատեն որ արդի քարոզիչ վարդապետը, ինքնին պատճառներէն մէկը բոլոր անպատեհութեանց, այդ հանգամանքով չարունակէ հոն մնալ։ Առաջ քարոզիչը, կ'ըսեն վերոյիշեալ թաղեցիները, եւ յետոյ դիւրին է Թաղ. Խորհուրդի մը ընտրութիւնը կատարել բաղձացուած պայմաններուն մէջ։

×

Իզմիրի Ս. Լուսաւորչեան հիւանդանոցին հարիւրամեակին առթիւ տրուած նուէրները չարունակուելուն, տեղւոյն անտեսական խորհուրդը, հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը եւ յորելեանի յանձնաժողովը, Սառաջնորդունն նախագահութեամբ խառն նիստ մը գումարելով, որոշեր են որ յորելեանի նուիրատուութիւններէն ցարդ գոյացած գումարը՝ որ Բռէտի Լիոնէ Պանքան ի պահ դրուած է, ինչպէս նաեւ տակաւին գոյանալիք գումարները անձեռնմխելի մնալով, յարմարագոյն առթիւ գործածուին հասութաբեր կալուածի մը շինութեան կամ գնման՝ ի հաշիւ հիւանդանոցին։

×

Սոյն վարժարանաց արդիւնաւոր մէկ ուսուցչին՝ Պոլատեան Եսայի էֆ.ի համար տեղեկութիւն կուտան թէ մահամերձ վիճակի մէջ անկողին ինկած է։ Պոլատեան էֆ. երկար ատենէ ի վեր տեսակ մը ջղային եւ ոսկրային հիւանդութեամբ կը տառապի եղեր։

×

Ս. Հայրապետը Իզմիրի առաջն. փոխանորդ Յովհաննէս քահանայ Մինասեանի յատուկ կոնդակով արտօնութիւն տուած էր լանջախաչ կրելու։ Առաջնորդ Մելքիսեդեկ Սրբազան այդ կոնդակը յանձներ է յիշեալ քահանային, ի ներկայութեան իր դասակից քահանաներուն, եւ շնորհաւորեր է զինքը այս հայրապետական վարձատրութեան արժանանալուն համար։

×

Թաղ. Խորհուրդի մը ընտրութեան առթիւ, վերջերս վէճ մը ծագած էր Ագչէհիրի մէջ։ Այդ անհամաձայնութեան վերջ մը տալու համար, Իզմիրի առաջնորդը լուծեց յեշեալ Թաղ. Խորհուրդը։ Քանի մը անձեր սակայն գոհ չեն մնացեր այդ կարգադրութենէն, եւ կ'աշխատին եղեր Ագչէհիրի թեմը զատել Իզմիրի առաջնորդութենէն։ Նոյն իսկ այս նպատակով հանրագրութիւններ պատրաստուեր են՝ Պատրիարքարան ղրկելու համար։

×

Իզմիրի առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան որ ապաքինած էր յօդացաւէն կրկին նոյն հիւանդութենէն կը տառապի եղեր։ Բժիշկները օդափոխութիւն մը յանձնարարեր են։

×

Վիեննայի Մխիթարեան միաբանութեան Բանկալթիի վարժարանին մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ շաբաթ օր, կէս օրէն վերջ, եւրոպական ժամը 2½ին։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՍՕՖԻԱ

Դրամագլուխ, Պահեստ եւ Երաշխաւորութեան գումար

ՖՐԱՆՔ 7,500,000

Դրամատուն Ընկերութեան ի Թուրքիա

ԳՐԻՏԻ ԼԻՕՆԷ

Ընկերութիւնը ջնարկայացուած Գաւառներուն մէջ Գործակալներ կը ՓՆՏՌՈՒԻՆ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Ճեմիտխան. Թիւ 1—2

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՃՍՕՐՈՒԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 2 յուլիս.—Ֆրանց-Եոզէֆ կայսրը Իշլ գնաց, ուր պիտի բնակի իր սովորութեան համեմատ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռոյթէրի գործակալութիւնը կը տեղեկանայ թէ թագադրութիւնը պիտի կատարուի, երբ ժամանակը գայ, աւելի հանդարտ եւ նուազ շքեղ կերպով մը։ Հանդէսին ներկայ պիտի գտնուին օտար պետութեանց ներկայացուցիչներու որոշ թիւ մը, թագաւորին ազգականները եւ թագաւորական ընտանիքին հետ սերտ յարաբերութեան մէջ գտնուող անձերը։ Կայզէսի իշխանը, ի ներկայութեան Ալեքսանտրա թագուհիին եւ անգլիացի ու օտար իշխաններուն 1300 հնդիկ զինուորներու զօրահանդէս մը կատարեց։ Թագուհին եւ Կայզէսի իշխանը ժողովուրդին կողմէ չատ խանդավառ ընդունելութեան մը առարկայ դարձան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Իրիկուան տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ, թագաւորը կը շարունակէ գոհացուցիչ յառաջադիմութիւններ ընել դէպ ի բարւոքում։ Ցաւը պակսած ըլլալով, թագաւորը աղէկ օր մը անցուց։

ՀՌՈՄ.—Թռիպունաի ըսածին նայելով, թագաւորը Պ. Բրինէթթիի ընկերակցութեամբ օգոստոս 9ին Բեթերհոֆ պիտի ուղեւորի, Պերլինի ճամբով։ Օգոստոս 13ին պիտի հասնի հոն եւ 3 օր պիտի մնայ։ Յետոյ ուղղակի պիտի դառնայ Իտալիա։ Թագուհին չպիտի ընկերանայ թագաւորին, որովհետեւ իր վիճակը չի ներեր։ Պէտք չէ որ ինքզինքը ենթարկէ այն յոգնութիւններուն, որոնք կրնան յառաջ գալ բաղմաթիւ այցելութիւններէն եւ ընդունելութիւններէն։ Ռուս քաղաքագէտ մը, տեսակցութեան միջոցին, յայտարարեց թէ տակաւին կարելի չէ որոշել այն թուականը յորում Զարը փոխադարձ այցելութեան պիտի երթայ Հռոմ։

ԲԱՐԻԶ.—Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանը այսօր ճաշեց պուլկար գործակատարութեան պաշտօնատան մէջ։

ՀՌՈՄ.—Արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէգդի Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին պիտի ընկերանայ՝ Ն. Վեհափառութեան Ռուսիա եւ Գերմանիա կատարելիք ուղեւորութեանց միջոցին։

ՊԵՐԼԻՆ.—1901 տարեշրջանի պիւտճէին տեղեկագիրը 50 միլիոն մառքի բացը ցոյց կուտայ։ 1902ի կացութիւնը լաւագոյն բան մը չէ, եւ կը կասկածուի որ բացը 60 միլիոն մառքի հասնի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թագաւորը սքանչելի օր մը անցուց, եւ կրցաւ քիչ մը բան ուտել։ Վիրաբուժական բացուածքին պատճառած ցաւը գրեթէ դադրած է։

ԱԹԷՆՔ.— Յունաստանի թագաւորը յառաջիկայ յուլիս 10ին Էքս-լէ-Պէն պիտի մեկնի։ Յետոյ Քօբէնհակ պիտի երթայ եւ սեպտ. ամսուն ալ Բեգերսլուրի՝ ուր ներկայ պիտի գտնուի Նիքոլա իշխանին եւ Մեծ-Դքսուհի Էլէնայի ամուսնութեան։

ԲԱՐԻԶ. —Եւմտական նախարար Պ. Ռուվիէ վաղը խորհրդարանին պիտի ներկայացնէ չորս տուրքերուն վերաբերեալ ծրագիրը։ Խորհրդարանը հաւանական է որ յառաջիկայ յուլիս 10ին սկսի իր արձակուրդը։

ԼԻԶԲՈՆԱ.— Էտուբրտ թագաւորին յանձնարարութեամբ Կալլէսի իշխանը Փորթուկալի գահաժառանգ իշխանին տուաւ Ծնրակապի պատուանշանը։

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ.—Հայիդիի գլուխէն ամերիկեան հիւպատոսը արտաքին գործոց նախարարութեան կը հեռագրէ, որպէս զի ամիջապէս մարտանաւ մը ղրկեն այն տեղ, ամերիկեան շահերը պաշտպանել կարենալու համար։ Հայիդիի գլխուն մէջ կացութիւնը շատ ծանր է։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 2 յուլիս.—Մէկ քանի թերթեր կ'ըսեն թէ ծանր անհամաձայնութիւններ ծագած են ֆրանս. դահլիճին անդամներուն, եւ մասնաւորապէս եւմտական նախարար Պ. Ռուվիէի եւ ծովային նախարար Պ. Բէլթանի միջեւ։

ԲԱՐԻԶ.—Բեքինէն կը հեռագրեն թէ դեսպանները Զինաստանէն կը պահանջեն որ ոսկեդրամով վճարէ տուգանքը։

ԲԱՐԻԶ.—Կէս-պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը հաստատուի թէ Ուաշինկդընի ֆրանս. դեսպան Պ. Քանպոն Պերլինի դեսպան պիտի անուանուի։

ԿԱՐԵՒՈՐ

Ամէն անոնցմէ, որոնք Դաղիկի հաւաքածոն չեն կազմեր, կը խնդրուի որպէս զի հաճին մեզ վերադարձնել 364 եւ 375 թիւերը, որոնց իւրաքանչիւրին փոխարէն պիտի ստանան երկու նոր թիւեր։

MATTONI

GIESSHÜBLER

ԲՆԱԿԱՆ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

ԻՆԲԵՆԱԲԵՐԻՆ ԱՂԲԻՒՐ ԱԼԲԱԼԵԱՆ

ՍԵՂԱՆԻ ԼՍԱՍԳՈՅՆ ԵՒ ՁՈՎԱՑՈՒՑԻՉ

ՀԱՊԵԼԻ

Հազի, կակորզի ցաւերու, սստմոխի, հարբուխի եւ միզարգելուրեան յաւագոյն դեղը

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

Մեծ եպարավաճառներու, դեղավաճառներու, դեղագործներու քով և ճաշասրահներու մէջ։

Neu-Wasch Mattoni, Carlsbad et Vienne

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՌՈՄԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, 42

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Գրքի յատուկ տպագրկն. բուղթերու Նամակի եւ տետրակի բուղթեր։

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐ

Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ

—

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ, ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏԱՆ

ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐՈՒ

Բերլեմպէ Բազար, Սոգսի խան։

ՆՈՐ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՊԷՏՔ ԶԻ ԿԱՅ

ՄԵԱՄԲԵՐՄԱԶԱՏ ՍԻՄԹԷՄՈՎ

15 տարիներ սոցվեցայ Ֆրանսերէն սառուն կերպով խօսիլ։

Ջ. Ջ. Ցակոբիկեան

15 ՇԱԲԱԹԷՆ ԿՐՑԱԾ

2-3 տարի անգլիական վարժարանները յաճախողներու հետ խօսիլ անգլերէն։ Օր. Մարդարեան

ՀԱՆՐԱԿԻՆՈՓ ՀԱՇԱՐԱՆ

ԱՂԷԿ ԵՒ ԱԺԱՆ ԿԵՐԱՆՈՒՐ ԿՈՒՉԷՐ

ԴԻՄԵՑԷՔ

Բերա, Պալանի փողոց, թիւ 5—7

ԺՕՌԺ ՏԱՍՍԻՌԱ

ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ՀԱՇԱՐԱՆԸ

Երեք պնակ կերակուր, դինի, անուշեղէն եւ ուղածնուդ չափ հաց

5 ԴՐՈՒՇՈՎ

Աստուածատէր Ա. ՍԱԳԱԵԱՆ
Տպագրութիւն Սագսեան Տպարան։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 19 Յունիս			
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	29	03	1/2
Ամէնէն բարձր գին »	29	05	-
» վար գին »	29	02	—
Ակիվրէ »	—	—	—
Բուլղէլի երկաթղ. Փր.	113	37	1/2
Ամէնէն բարձր գին »	113	50	—
» վար գին »	113	37	1/2
Թրանսվալ »	152	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	152	—	—
—			
8 օրուան Քոնսոլիտ	230	—	—
8 » Երկաթուղի	1	25	—
ԲԱՅՈՒՄ, 20 Յունիս			
Օսմ. Քոն. Սէռի Դ, Օ.Ո.	29	04	1/2
» ժամ 5ին «	29	04	—
Բուլ. երկաթուղի Փր.	113	50	—
» » ժամ 5ին »	113	50	—
—			
Թապագ Թիւրք Ռէժի	14	12	—
Սիկարէթ, Սէռի A	0	18	—
» » B	0	17	—
Պանգ տը Մէթէրլին	8	32	—
Ագպիոն աէ Թրամուէյ	5	37	1/2

Ժուխանոս	1	40	—
Սոսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	55	—
Գրէսպի ժէնէրալ	0	10	—
Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տէթ	18	50	—
Ագպիոն Գոմմ.բանկ	0	9	06
Թոպպագօ Գորբորէյշն	0	8	06
Անթրբբրիդ ժէնէրալ	0	6	06
5% Հելլէնիք 1881	199	—	—
Պանգ Նասիօն. Յուն.	413	50	—
Լօրիիւմ	69	-	—
Թրանսվալ	152	—	—
Պոլսոյ Քարաքի Ընկ.	494	—	—
Տէրքօղի Ջրի Ընկ.	261	—	—
Թրամէյի Ընկ.	490	-	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Լիւիք.	264	—	—
Անատոլու Երկաթ.	10	50	—
—			
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	—	3/8
» » » չէք	110	—	1/4
Բարիզ » »	23	—	—
» » » չէք	22	82	1/2
Պերլին անատոկոս չէք	18	57	—
Գուրոն Ասսորիական	21	80	—
—			

ԴՐԱՄՈՆ. ԸՆԹԱՑԻՐ			
Անգլ. Ոսկի	110	05	—
20 Ֆրանգնոց	87	26	—
20 մարքնոց	107	15	—
Բոլ Իմբերիալ	90	—	—
Քրիմիդ	51	09	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	05	—
Մէճիտիէ քառորդ	107	20	—
Մէճիտիէ մանրուք	103	25	—
Պէշլիք	103	30	—
Մէթալիք	102	10	—
Բուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	109	10	—
Ֆր. արծթ. Ֆրնա.	87	10	—
» » բուռնկն.	86	—	—
» » իտալկն.	80	—	—
Ռէճինա	08	30	—
Բուպլի թղթագրամ	8	60	51
Ֆլորին »	9	7	—
Մարք »	107	3	
Տրախմի »	35	80	
Անգլ. ոսկի »	110	—	-
Ֆրանս. » »	87	25	-
Բուռնկն. » »	87	—	-
Գուլդ. » »	86	20	—
Իտալ. » »	85	20	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 2 Յուլիս			
3% Ֆրանսկն.	101	72	—
3 1/2 % »	102	45	—
Օսմ. Քոն. D	26	85	—
Բուռմ. Երկ.	115	—	—
Օսմ. Ռէժի	322	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	574	—	—
Օսմ. Մարքա	526	-	—
Օսմանիէ	474	—	—
Բէրիօրիթէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիոնէ	—	—	—
5% Իտալական	104	—	—
Սպանիական արտաքին	81	80	—
Թէմպէքի փոխառութ.	455	—	—
Սէլանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	2 0	—	—
Գասապա երկթ.	370	—	—
Թրանսվալ Քոնս.	154	50	—
Մուռական 1890	—	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	18	1/2

Լոնտոն, 2 Յուլիս			
Անգլ. Քոնս.	96	50	—
Օսմ. Ռանթ B	52	—	—
» C	28	25	—
» D	26	—	—
Օսմ. Պանգա	12	75	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	108	75	—
Տօմինիալ	105	—	—
Ակյաշնի երկաթուղի	14	50	—
Գասապա »	86	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլենական 1881	39	50	—
Ռանթ »	34	—	—
Մոնօքոլ »	43	-	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	93	50	—
Թրանսվալ Քոնս.	06	12	—
Փոխառթ. Բարիզի վրայ	25	37	1/2
—			

Վիէննա, 2 Յուլիս			
Բուռմ. Երկթ.	107	50	—
Օսմ. Ռէժի	293	-	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	240	10	—
—			
Պրիւքսէլ, 2 Յուլիս			
Ռանթ Օսմ. Սէռի D	26	45	—
Բուռմ. երկաթուղի	113	—	—
—			
Պերլին, 2 Յուլիս			
Բուռմ. երկաթուղի	112	—	—
Բուպլի (100ը)	216	20	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	32	1/2
—			

ՋԱՐՏԱՐԱՊԵՏՔ

ՍԱՐԳԻՍ ԹԱՇՃԵԱՆ ԵՒ ՍՏԵՓԱՆ ԻԶՄԻՐԼԻԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ, ԿԱՅՍ. ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ

Կը ստանձնեն չինութիւններ իրենց կամ տէրերու հաշուին

Կը կատարեն ճարտարապետական ամէն տեսակ աշխատութիւններ

Գաւառներէ կ'ընդունին յանձնարարութիւններ

Պատրաստութիւն չինութեանց յատակագիծներու

Ի հարկին այցելութեամբ կը կատարեն գաւառներու մէջ եղած գործեր

ՍԿԶԲՈՒՆՔ

Ճշդապահութիւն եւ դիւրամատչելի պայմաններ

Պոլիս, Պալը Ալի ճատահի, Մուսալլ խան թիւ 1

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Քարաքէօյ Դօմիսիօն խանին անկիւնը, կամուրջին դիմաց Թիւ 9

Այն կօշկակարատունը որ քսան եւ եօթը տարիներէ ի վեր արհեստին համար տածած խնամոց չնորհիւ հասարակութեան հաւատարմութեան չափած է, մեծ քանակութեամբ գաղղիական անգլիական եւ ամերիկեան տմենալաւ ապրանքներէ ամէն ձեւով եւ տմէն չափով կօշիկներ ունի, արանց, կանանց եւ տղայոց համար. նաեւ չափու վրայ կօշիկներ կը շինէ, եւ ամէնէն նրբաճաշակ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։ Այն ժամանակ գաղափար մը կրնաք առնել երբ մէյ մը այցելէք վաճառատունը։

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բերա, Մեծ-փողոց, կայարա Սէրայի դպրոցին դիմ, թիւ 200

Գշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11 1/2։ Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11 1/2։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Փ. Ա. ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ ԵՒ ՆԵՐԿԵՐՈՒ

Պոլիս, Մարբուճճիլար, Զարշըլը խան թիւ 24

Մեծ մթերք ներկերու եւ դեղերու

Թարմութիւն եւ զտութիւն երաշխաւորեալ

Դիւրամատչելի պայմաններ — Զգուշաւոր գիներ

Գաւառներէ յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին։

Կը կատարուին ճղղապանութեամբ

Լոնտոնի մարքեթինգ եւ գրոսերներ եւ մանրավաճառներ կ'ընդունին մեր ապրանքները։ Ամէն տեսակ վէլիզներ, ամէն տեսակ գոյներ, ամէն չափերով 150 եւ 90 մարքայ։ Ամէն տեսակ ներկեր եւ գոյներ։ Ամէն տեսակ գոյներ։ Ամէն տեսակ գոյներ։ Ամէն տեսակ